

Cerebral Visual Impairment CVI

Τι πρέπει να γνωρίζετε για να
βοηθήσετε παιδιά με CVI!

Τι είναι το CVI;

Η εγκεφαλική αναπηρία όρασης (CVI) είναι πλέον η κύρια αναπηρία όρασης σε παιδιά στον ανεπτυγμένο κόσμο. Η πάθηση αυτή οφείλεται σε βλάβη του εγκεφάλου και όχι σε βλάβη στα ίδια τα μάτια.

Στα παιδιά με CVI τα μάτια τους βλέπουν, όμως ο εγκέφαλος τους δυσκολεύεται να επεξεργαστεί και να ερμηνεύσει τις οπτικές πληροφορίες.

Το CVI συνήθως οφείλεται σε παράγοντες που επηρεάζουν την ανάπτυξη του εγκεφάλου πριν ή κατά τη γέννηση και επομένως είναι συγγενής αναπηρία όρασης. Σπανιότερα, μπορεί να εμφανιστεί αργότερα στη ζωή, μετά από ασθένεια, εγκεφαλική βλάβη ή τραυματισμό. Στην περίπτωση αυτή πρόκειται για επίκτητη αναπηρία όρασης.⁷

ΣΥΝΗΘΗ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ CVI

- Πρόωρος τοκετός
- Περικοιλιακή λευκομαλακία
- Περιγεννητική υποξία
- Εγκεφαλικό
- Υδροκεφαλία
- Τραυματική εγκεφαλική κάκωση
- Ενδοκοιλιακή αιμορραγία
- Συγγενείς λοιμώξεις
- Κληρονομικές διαταραχές⁶

Βασικά στοιχεία

Τα παιδιά με CVI μπορεί να παρουσιάζουν ταυτόχρονα και οφθαλμικές παθήσεις, οι οποίες όμως δεν επαρκούν για να εξηγήσουν πλήρως τις λειτουργικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στην όραση.

Ο παιδοοφθαλμίατρος, ο νευροοφθαλμίατρος ή ο οπτομέτρης μπορούν να διαγνώσουν το CVI μετά από μια πλήρη οφθαλμολογική εξέταση.

Τα παιδιά με CVI παρουσιάζουν συγκεκριμένα οπτικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά, τα οποία έχουν εντοπιστεί σε ιατρικές και εκπαιδευτικές έρευνες.¹⁰⁻¹¹

Πολλά παιδιά με CVI παρουσιάζουν συννοσηρότητα, γεγονός που καθιστά τη διάγνωσή του πιο δύσκολη.⁹

Το 20–48% των παιδιών με προβλήματα όρασης στις Η.Π.Α., στο Ηνωμένο Βασίλειο και σε άλλες χώρες της Δύσης έχουν CVI.¹⁻⁴

Έως και το 70% των παιδιών με εγκεφαλική παράλυση εκτιμάται ότι έχουν CVI.⁸

Συνήθη προβλήματα όρασης σε παιδιά με CVI

Δυσκολεύονται να διαβάζουν και να βλέπουν μικρές λεπτομέρειες.

Δεν βλέπουν καλά σε ορισμένες περιοχές γύρω τους, συνήθως προς τα κάτω.

Δυσκολεύονται να αντιληφθούν πόσο κοντά ή μακριά βρίσκονται τα αντικείμενα.

Έχουν στραβισμό, νυσταγμό και άλλες δυσκολίες στις κινήσεις των ματιών.

Έχουν μυωπία, υπερμετρωπία ή αστιγματισμό.

Δυσκολεύονται να θυμηθούν αυτό που βλέπουν.

Δυσκολεύονται να διατηρήσουν την προσοχή τους σε αυτό που βλέπουν.

Δυσκολεύονται να αναγνωρίζουν αντικείμενα και πρόσωπα.

Δυσκολεύονται να προσανατολίζονται στον χώρο.

Παρουσιάζουν οπτική αταξία, ακινητοψία, ταυτοχρονοαγνωσία και απραξία του βλέμματος.

Κοιτάζουν με έντονο ενδιαφέρον πηγές φωτός.

Έχουν ευαισθησία στο έντονο φως.⁵

Για ένα παιδί με CVI ο κόσμος μπορεί να μοιάζει με μια μπερδεμένη μάζα από χρώματα, κίνηση και φως.

Τα παιδιά με CVI δεν βλέπουν πάντοτε καθαρά.

Τα χρώματα και τα σχήματα μπορεί να φαίνονται σαν να αλλάζουν ή να μετακινούνται συνεχώς.

Τα παιδιά με CVI συχνά παρουσιάζουν και άλλες δυσκολίες ή παθήσεις.

- Εγκεφαλική παράλυση
- Γνωστική εξασθένηση
- Επιληψία
- Διαταραχή ακουστικής επεξεργασίας
- Διαταραχή του φάσματος του αυτισμού
- Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής
- Αναπτυξιακή οπτική δυσλεξία
- Προβλήματα ακοής⁵⁻⁶

Το CVI παρερμηνεύεται

Το CVI δεν ανιχνεύεται πάντα με μια τυπική οφθαλμολογική εξέταση.

Ο τρόπος με τον οποίο εκδηλώνεται το CVI στην καθημερινή συμπεριφορά του παιδιού συχνά δεν αναγνωρίζεται ή παρερμηνεύεται. Ένα παιδί με CVI μπορεί, για παράδειγμα:

- να δυσκολεύεται να κινηθεί με ακρίβεια στον χώρο και αυτό να θεωρείται αδεξιότητα,
- να δυσκολεύεται να εντοπίσει ένα αντικείμενο και η συμπεριφορά του να εκλαμβάνεται ως αδιαφορία ή σκόπιμη άρνηση,
- να μην κοιτάζει το πρόσωπο του άλλου ενώ τον ακούει και αυτό να θεωρείται κακή συμπεριφορά ή έλλειψη προσοχής,
- να δυσκολεύεται να αναγνωρίσει ένα οικείο πρόσωπο και αυτό να παρερμηνεύεται ως δυσκολία κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Στην πραγματικότητα, το παιδί μπορεί να προσπαθεί πολύ περισσότερο απ' όσο φαίνεται για να κατανοήσει και να ανταποκριθεί στον οπτικό κόσμο γύρω του.⁷

Υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης

Ο εγκέφαλος έχει την ικανότητα να προσαρμόζεται και να δημιουργεί νέες νευρικές συνδέσεις μέσω της νευροπλαστικότητας. Με την κατάλληλη υποστήριξη και τις σωστές παρεμβάσεις, η λειτουργική όραση του παιδιού μπορεί να βελτιωθεί, διευκολύνοντας τη μάθηση, την ανάπτυξη και την κοινωνική του συμμετοχή.⁶

ΕΓΚΑΙΡΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Η καθυστερημένη αναγνώριση και διάγνωση του CVI μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ανάπτυξη του παιδιού, γι' αυτό η έγκαιρη παρέμβαση είναι ζωτικής σημασίας.

Επειδή τα παιδιά με CVI αποτελούν έναν ποικιλόμορφο πληθυσμό, δεν υπάρχει μία ενιαία προσέγγιση αξιολόγησης και αποκατάστασης.

Συνήθως απαιτείται ολιστική, εξατομικευμένη και διεπιστημονική προσέγγιση, η οποία λαμβάνει υπόψη όχι μόνο την όραση, αλλά και τη συνολική υγεία και ανάπτυξη του παιδιού.⁵

Vision (re)habilitation

Στόχος της οπτικής προσαρμογής και αποκατάστασης - **vision habilitation & vision rehabilitation** - παιδιών με CVI είναι η μεγιστοποίηση της οπτικής και της αναπτυξιακής τους λειτουργικότητας.⁵

Η **οπτική αποκατάσταση** (vision rehabilitation) αξιοποιεί τις οπτικές ικανότητες που αποκτήθηκαν πριν από την επίκτητη βλάβη του εγκεφάλου. Η **οπτική προσαρμογή** (vision habilitation) βοηθά προοδευτικά στην ανάπτυξη οπτικών ικανοτήτων που έχουν επηρεαστεί από συγγενείς βλάβες στον εγκέφαλο ή βλάβες που συνέβησαν λίγο μετά τη γέννηση.⁷

Η έγκαιρη παρέμβαση είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη βελτίωση της οπτικής λειτουργίας και της γενικής νευροανάπτυξης. Η δημιουργία κατάλληλων περιβαλλόντων και η αξιοποίηση δραστηριοτήτων που ενισχύουν την όραση, την οπτική οξύτητα και την οπτική προσοχή μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της οπτικής λειτουργίας.⁵

Βιβλιογραφικές αναφορές

- ¹Chong, C., McGhee, C. N. J., & Dai, S. H. (2019). Causes of childhood low vision and blindness in New Zealand. *Clinical & experimental ophthalmology*, 47(2), 165–170.
- ²Teoh, L. J., Solebo, A. L., Rahi, J. S., & British Childhood Visual Impairment and Blindness Study Interest Group (2021). Visual impairment, severe visual impairment, and blindness in children in Britain (BCVIS2): a national observational study. *The Lancet. Child & adolescent health*, 5(3), 190–200.
- ³Solebo, A. L., & Rahi, J. (2014). Epidemiology, aetiology and management of visual impairment in children. *Archives of disease in childhood*, 99(4), 375–379.
- ⁴Kong, L., Fry, M., Al-Samarraie, M., Gilbert, C., & Steinkuller, P. G. (2012). An update on progress and the changing epidemiology of causes of childhood blindness worldwide. *Journal of AAPOS : the official publication of the American Association for Pediatric Ophthalmology and Strabismus*, 16(6), 501–507.
- ⁵Dutton, G.N., Bax, M. (Eds.) (2010) *Visual impairment in children due to damage to the brain*. London: Mac Keith Press, pp. 27-34, 46-47, 194, 205, 250, 255.
- ⁶Zihl J., Dutton G.N. (2015). *Cerebral visual impairment in children. Visuoperceptive and visuocognitive disorders*. Wien: Springer Verlag, pp. 6, 90, 106-113, 209.
- ⁷Hall Lueck, A., Dutton, G.N. (Eds.) (2015) *Vision and the brain. Understanding cerebral visual impairment in children*. New York: American Foundation for the blind, AFB Press, pp. 9, 13-17.
- ⁸Durkin, M. S., Benedict, R. E., Christensen, D., Dubois, L. A., Fitzgerald, R. T., Kirby, R. S., Maenner, M. J., Van Naarden Braun, K., Wingate, M. S., & Yeargin-Allsopp, M. (2016). Prevalence of Cerebral Palsy among 8-Year-Old Children in 2010 and Preliminary Evidence of Trends in Its Relationship to Low Birthweight. *Paediatric and perinatal epidemiology*, 30(5), 496–510.
- ⁹Lehman, S. S., Yin, L., Chang, M. Y., Section on Ophthalmology, & Council on Children With Disabilities; American Association for Pediatric Ophthalmology And Strabismus, American Academy of Ophthalmology; American Association of Certified Orthoptists (2024). *Diagnosis and Care of Children With Cerebral/Cortical Visual Impairment: Clinical Report*. *Pediatrics*, 154(6), e2024068465.
- ¹⁰Roman-Lantzy, C. (2018) *Cortical Visual Impairment: An Approach to Assessment and Intervention*. 2nd edn. New York: American Foundation for the Blind.
- ¹¹Chang, M.Y. and Merabet, L.B. (2024) ‘Special Commentary: Cerebral/Cortical Visual Impairment Working Definition: A Report from the National Institutes of Health CVI Workshop’, *Ophthalmology*, 131(12), pp. 1359–1365.

Φωτογραφικό υλικό:

Οι φωτογραφίες και οι εικόνες που περιλαμβάνονται στο παρόν έντυπο προέρχονται από τη βιβλιοθήκη εικόνων του Microsoft 365 και από υλικό που έχει δημιουργηθεί με τη χρήση εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης.

CVI Alert Greece

Το ενημερωτικό αυτό έντυπο δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας CVI Alert Greece της Vision Rehabilitation | SEC.

Η πρωτοβουλία CVI Alert Greece έχει ως στόχο να συμβάλει στην ενίσχυση της ενημέρωσης, της κατανόησης και της αναγνώρισης του CVI, της κύριας αιτίας οπτικής αναπηρίας σε παιδιά στον δυτικό κόσμο. Το έντυπο απευθύνεται σε γονείς, θεραπευτές, εκπαιδευτικούς και επαγγελματίες υγείας, παρέχοντας επιστημονικά τεκμηριωμένη ενημέρωση σχετικά με το CVI, τον τρόπο με τον οποίο επηρεάζει την οπτική λειτουργία και την καθημερινότητα του παιδιού, καθώς και τη σημασία της έγκαιρης αναγνώρισης και παρέμβασης.

Στόχος είναι τα παιδιά με CVI να αναγνωρίζονται έγκαιρα και να λαμβάνουν την υποστήριξη που χρειάζονται, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν και να αξιοποιούν όσο το δυνατόν καλύτερα τις δυνατότητές τους στην καθημερινή τους ζωή.

Γεωργία Πανταζοπούλου, B.A., M.Ed.

Low Vision Therapist

Vision Rehabilitation | SEC

www.viresec.com

viresec@gmail.com

+30 2610 643225 +30 6983682716

ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ 4, 26335 ΠΑΤΡΑ, ΕΛΛΑΔΑ

© 2026 Όλα τα δικαιώματα διατηρούνται